

Київський університет імені Бориса Грінченка

Історико-філософський факультет

Кафедра філософії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФСЬКИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩІЙ ШКОЛІ

для студентів

спеціальності	033 «Філософія»
рівень вищої освіти	другий (магістерський)
освітньої програми	033.00.01 «Філософія»

Київ – 2021

Розробники: доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Київського університету імені Бориса Грінченка Ковальчук Наталія Дмитрівна.

Викладачі: доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Київського університету імені Бориса Грінченка Ковальчук Наталія Дмитрівна.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії Історико-філософського факультету

Протокол від 15 січня 2019 року № 6

Завідувач кафедри д.філос.н., проф. Додонов Р.О.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

_____. _____. 20__ р.

Гарант освітньої (професійної/наукової програми)

 Александрова О.С.,

Робочу програму перевірено

16. 01. 2019 р.

Заступник декана

16.М. Завадський

Пролонговано:

на 2019 / 2020 н.р. (Додонов Р.О.), «21» січня 2020 р., протокол № 6

на 2020 / 2021 н.р. (Додонов Р.О.), «15» грудня 2020 р., протокол № 5

на 2021 / 2022 н.р. (Додонов Р.О.), «7» грудня 2021 р., протокол № 5

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Нормативна	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	5	
Семестр	10	
Кількість змістових модулів з розподілом:	6	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	24	
Модульний контроль	6	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	60	
Форма семестрового контролю	Екзамен	

2. Мета та завдання (компетентності) навчальної дисципліни

Мета курсу «Методика викладання філософії у вищій школі» – формування методичної свідомості студентів; в контексті викладання філософії у вищій школі, надання систематизованих знань, конструктивних і критичних навичок мислення щодо природи, критеріїв, форм та альтернатив ціннісного й творчого самовизначення викладача відповідно до уявлень про філософію.

Завдання:

- розглянути роль і місце філософії в системі гуманітарного знання;
- забезпечити міждисциплінарні зв'язки, зокрема, з історією філософії, історією культури, історією світового та українського мистецтва, релігієзнавством, етикою; та естетикою;
- навчити студентів методиці викладання філософії у вищій школі

3. Результати навчання за дисципліною

Студент повинен знати:

- методику викладання філософії на рівні теоретичних моделей навчального процесу: інформаційний, діяльнісний, комунікативний підходи;
- методику викладання філософії в умовах Болонського процесу;
- володіти інформаційним забезпеченням курсу філософії;

Студент повинен вміти:

- створити лекційний курс за дисципліни «Філософія» та інших дисциплін філософського циклу;
- проводити практичні заняття з цієї дисципліни;
- визначити принципи оцінювання знань з філософії.

Дисципліна спрямована на формування таких фахових (професійних) програмних компетентностей освітньої програми підготовки:

- **Комунікаційна.** Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність працювати у команді. Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування іноземними мовами.
- **Фахова - методологічна.** Уміння аналізувати і оцінювати філософські проблеми, володіти логічним аналізом природної мови, знанням класичної логіки висловлювань і предикатів, основних типів некласичних логік, основних форм і технологій раціонального пізнання; знання науки як особливого інституту і виду діяльності, природи наукового знання, структури науки, методів і форм наукового пізнання, сучасних концепцій філософії науки.
- **Викладацька.** Уміння підготовки та проведення занять з філософських дисциплін у вищих навчальних закладах.
- Здатність формування варіативних методологічних підходів у вивченні міждисциплінарних проблем концептуального мислення. На підставі знання виокремлення напрямів і течій сучасної філософії, а також актуальних філософських проблем та здійснення їх аналізу.
- Здатність критично аналізувати, оцінювати та застосовувати знання в контексті професійної діяльності.
- Володіння навичками наукового дослідження в галузі філософії. Підготовка науково-популярних видань з філософії та історії філософії, адресованих широкій аудиторії. Здатність обирати і застосовувати найбільш ефективну методологічну стратегію дослідження. Вміння здійснювати бібліографічний пошук, джерелознавчі студії, аналіз та інтерпретацію філософських і релігійних текстів. Планування, організація і проведення наукових досліджень у галузі філософії та історії філософії. Навички та культура наукової дискусії. Публічні виступи (преса, радіо, телебачення) на філософські та історико-філософські теми, наукова комунікація в межах філософської спільноти.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1							
Методика викладання як предмет дослідження							
Тема 1-2 Предмет, структура та завдання курсу	28	4	4	-	-	-	20
Модульний контроль	2						
Разом	30	4	4	-	-	-	20
Змістовий модуль 2							
Система методичного забезпечення навчального процесу							
Тема 3.Методика викладання філософії в умовах Болонського процесу	14	2	2	-	-	-	10
Тема 4 Інформаційне забезпечення курсу філософії	14	2	2	-	-	-	10
Модульний контроль	2						
Разом	30	4	4	-	-	-	20
Змістовий модуль 3							
Методика проведення лекцій та семінарських занять							
Тема 5. Підготовка лекційного курсу	14	2	2	-	-	-	10
Тема 6. Методика підготовки та проведення філософського семінару	14	2	2	-	-	-	10
Модульний контроль	2						
Разом	30	4	4	-	-	-	20
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	90	12	12	-	-	-	60

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Змістовий модуль 1. Методика викладання як предмет дослідження

Тема 1-2. Предмет, структура та завдання курсу

Методика викладання в системі професійної підготовки. Зв'язок методики з педагогікою. Особливості курсу: "методика методики", методичний досвід студента та можливості використання такого досвіду, зв'язок теоретичної частини та педагогічної практики. Формування "методичної установки" як головне завдання курсу.

Багатоманіття моделей викладання філософії: історичні форми, культурні та національні освітні традиції, плюралізм моделей в межах національних систем освіти. Проблеми узагальнення та використання емпіричного досвіду викладання

філософії: оцінка ефективності методики, можливість створення освітніх "технологій", особистість викладача та індивідуальний стиль викладання. Методика викладання на рівні теоретичних моделей навчального процесу: інформаційний, діяльнісний, комунікативний підходи.

Змістовий модуль 2. Система методичного забезпечення навчального процесу

Тема 3. Методика викладання філософії в умовах Болонського процесу

Болонський процес як формування єдиного європейського освітнього простору. ECTS (Європейська система трансферу оцінок) та впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Нові вимоги до методичного забезпечення навчальних курсів. Проблеми перехідного періоду. Методичне забезпечення в умовах інформаційної революції: нові можливості та проблеми їх реалізації. Проблеми викладання філософських дисциплін в умова нового Закону Про вищу освіту (2014).

Тема 4. Інформаційне забезпечення курсу філософії

Система інформаційних джерел. Текстуальні: наукова література, навчальна література, періодичні видання. Електроні: Інтернет-ресурси (спеціалізовані сайти, електронні бібліотеки, електронні видання), CD-ресурси. Комунікативні: інституалізовані форми: навчальні (лекції, семінари, консультації); наукові (конференції, семінари, круглі столи); неінституалізовані форми: усна, епістолярна та електронна комунікації.

Навчальна література як основне джерело інформації. Класифікація навчальної літератури: підручники, навчальні посібники, тексти лекцій, методичні матеріали, практикуми, хрестоматії. Особливості підручників з філософії.

Інформаційне забезпечення навчального курсу: інформаційні бази, список основної та додаткової літератури, допоміжні матеріали.

Основні проблеми інформаційного забезпечення курсу філософії.

Змістовий модуль 3. Методика проведення лекцій і семінарських занять

Тема 5. Підготовка лекційного курсу

Загальна логіка лекційного курсу: послідовність тем, смислові акценти, функціональна варіабельність форм. Класифікація лекцій: за формою комунікації (монологічна, діалогічна), за способом представлення матеріалу (інформаційна, проблемна), за функцією в межах курсу (вступна, установча, підсумкова). Підготовка лекцій з філософських дисциплін: основні етапи та особливості. Форми фіксації лекційних матеріалів: план, тези, конспект, сценарій, текст. Неперервність роботи над змістом лекції. Читання лекції: зв'язок змістовних елементів і форми подання матеріалу, ораторське мистецтво лектора, керування часом, контроль за динамікою та ритмікою змістовного навантаження, викладацька творчість.

Тема 6. Методика підготовки та проведення філософського семінару

Роль і функції семінару як форми навчальної роботи. Особливість семінару з філософії. Методика підготовки семінару: план, інформаційне забезпечення, методичні вказівки. Форми проведення семінару: класифікація форм, проблема вибору адекватної форми, пошук нових форм. Проведення семінару: нормативні дії викладача (вступне та заключне слово, коментарі, оцінки, завдання на наступне заняття), ситуативні дії в умовах зміни сценарію, прийоми активізації роботи студентів.

Зростання ролі СРС в сучасних умовах. Основні форми СРС: підготовка до аудиторних занять, виконання завдань, підготовка письмових робіт. Проблеми підготовки методичних матеріалів для СРС: варіабельність завдань, індивідуальний підхід, постійне оновлення. Робота над оригінальними філософськими текстами як основа СРС. Консультація як головна форма забезпечення ефективності СРС. Науково-дослідницька діяльність студентів як елемент СРС.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1	Відвідування лекції	1	2	2	2	2	2	2
2	Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	2	2
3	Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	-	-
4	Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	2	20
5	Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	-	-
6	Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-
7	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10
8	Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
9	Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-
	Разом		-	59	-	59	-	59
	Максимальна кількість балів: 177							
	Розрахунок коефіцієнта: $60/177=0,339$							

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль I.

Методика викладання як предмет дослідження

Тема 1. Предмет, структура та завдання курсу

1. Проаналізувати багатоманіття моделей викладання філософії: історичні форми, культурні та національні освітні традиції, плюралізм моделей в межах національних систем освіти.

2. Опрацювати проблему узагальнення та використання емпіричного досвіду викладання філософії: оцінка ефективності методики, можливість створення освітніх "технологій", особистість викладача та індивідуальний стиль викладання.

3. Зрозуміти методику викладання на рівні теоретичних моделей навчального процесу: інформаційний, діяльнісний, комунікативний підходи.

Тема 2. Методика викладання філософії в умовах Болонського процесу

Самостійна робота.

Написати есе (обсяг – 1 сторінка) на тему «Болонський процес в Україні»

Література

Огаркова Тетяна, Болонський процес – ідея "п'ятої свободи" в сучасному суспільстві знань. // <http://www.istu.edu.ua/pro-mntu/mizhnarodni-zvjazki.html#3>

Осадчий Ю. Болонському бути в Україні чи не бути? // <http://www.osvita.org.ua/bologna/vprov/articles/27.html>

Одушкін Остап, Сократ, корупція і Болонський процес (<http://www.osvita.org.ua/bologna/articles/28.html>)

Рашкевич Ю.М. Легенди та міфи Болонського процесу. // <http://www.osvita.org.ua/bologna/articles/26.html>

Рашкевич Юрій, Актуальні завдання впровадження ідей Болонського процесу в Україні. // <http://maidanua.org/static/mai/1245698905.html>

Змістовий модуль II

Система методичного забезпечення навчального процесу

Тема 3. Інформаційне забезпечення курсу філософії

. Інформаційне забезпечення навчального курсу:.

Зробити:

1.1. Перелік (3-5) та коротка характеристика (2-3) основних підручників та навчальних посібників, обов'язково вказати:

- наскільки зміст посібника відповідає програмі курсу,
- відповідність сучасним вимогам, як змістовним так і формальним,
- зручність в користуванні,
- доступність для студентів.

1.2. Перелік періодичних видань, які є фаховими з цієї дисципліни.

1.3. Перелік Інтернет-ресурсів (вказати адреси).

2. Аналіз фрагмента підручника (посібника).

Обрати параграф підручника, в якому розкривається одне питання з плану семінарських занять (завдання з методики за 4 курс) та проаналізувати його.

2.1. Звернути увагу на:

- нормативність тексту та наявність авторської позиції,

- наявність та якість визначень основних термінів,
- структурованість тексту,
- рівень складності (популярності),
- наявність та вдалість прикладів,
- стилістичні особливості тексту,

2.2. Обов'язково вказати позитивні та негативні моменти.

2.3. По можливості порівняти з аналогічним параграфом альтернативного посібника.

Тема 4. Організація та методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

Підготувати методичну розробку "Аналіз філософського тексту".

1. В межах програми курсу з філософської дисципліни обрати філософський текст для самостійного вивчення.
2. Сформулювати мету завдання, обрати форму представлення результатів (письмова робота, усна доповідь, співбесіда) і підготувати:
 - 2.1. Методичні поради (0,5 с.);
 - 2.2. Перелік завдань;
 - 2.3. Вимоги до оформлення.
3. Підготувати контрольні питання для перевірки якості виконання завдання.

Змістовий модуль 3

Методика підготовки лекцій ті семінарів з філософських дисциплін

Тема 5. Підготовка лекцій з філософських дисциплін **Самостійна робота.**

Підготувати план-конспект лекції (обсяг – 2 ст.)

1. Автор; назва лекції (тема); назва навчального курсу; де, кому, коли буде прочитана лекція.
2. Мета та завдання лекції.
3. Вступ: перше речення, основні тези, час.
4. Розгорнутий план, його обов'язкові елементи: визначення базових понять, цитати, приклади, висновки.
5. Висновки лекції в повному обсязі.
6. Література, яка була використана при підготовці.

Підготувати рецензію на лекцію (обсяг – 1 ст.). Предметом рецензування може стати як лекція студента, так і лекція будь-якого викладача.

1. Автор; назва лекції (тема); назва навчального курсу; де, кому, коли була прочитана лекція.
2. Самооцінка успішності: принципове досягнення мети й виконання завдань.
3. Самооцінка ораторського мистецтва: характеристики мовлення, робота з аудиторією, керування часом, контроль за динамікою та ритмікою змістовного навантаження.
4. Аналіз розкриття складних питань: рівень сприйняття, вдалість прикладів, можливі альтернативні підходи до проблеми.

5. Аналіз проблемних ситуацій, які виникли під час лекції (причини й способи розв'язання): психологічних, змістовних, комунікативних.

6. Аналіз помилок: змістовне наповнення лекції, форма представлення, способи пояснення, робота з аудиторією.

7. Авторські здобутки.

8. Завдання на майбутнє.

Тема 6. Методика підготовки та проведення філософського семінару

Підготувати методичну розробку "Семінарське заняття"

1. Автор; назва семінару (тема); назва навчального курсу; де, для кого буде проведено семінарське заняття.

2. Мета та завдання семінару.

3. Форма проведення і система оцінювання.

3. План семінару: перелік питань з коротким поясненням та посилання на рекомендовану літературу (номер джерела й сторінки).

4. Вступне слово (обсяг 0,5 с.).

5. Заключне слово (обсяг 0,5 с.).

6. Ключові терміни (глосарій): дати робоче визначення поняттям (3-7).

7. Проблемні питання: мінімум одне до пункту плану.

8. Список літератури.

9. Оцінка результату: рівень підготовки та активності студентів, проблемні ситуації, недоліки.

Організація та методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

1. СРС в умовах болонського процесу.

2. Основні форми СРС: підготовка до аудиторних занять, виконання завдань, підготовка письмових робіт.

3. Проблеми підготовки методичних матеріалів для СРС: варіабельність завдань, індивідуальний підхід, постійне оновлення.

4. Робота над філософськими текстами як основа СРС.

5. Консультація як форма забезпечення ефективності СРС.

6. Науково-дослідницька діяльність студентів як елемент СРС.

Змістовий модуль та теми курсу	Кількість годин	Бали (макс.)	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Методика викладання як предмет дослідження			
Тема 1. Філософія в системі вищої освіти	10	5	1
Тема 2. Методика викладання філософії в українській системі освіти	10	5	2
Змістовий модуль 2. Система методичного забезпечення навчального процесу			
Тема 3. Інформаційне забезпечення курсу філософії.	10	5	3
Тема 4. Організація та методичне забезпечення самостійної роботи студентів	10	5	4

Змістовий модуль 3. Методика підготовки лекцій та семінарів з філософських дисциплін			
Тема 6. Підготовка лекцій з філософських дисциплін	10	5	5
Тема 5. Методика підготовки та проведення філософського семінару	10	5	6
<i>Разом: 60 год.</i>	<i>Разом: 30 балів</i>		

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в електронному вигляді або з використанням роздрукованих завдань. Завдання для модульного контролю пропонується у тестовому вигляді, включає 25 питань з можливими варіантами відповідей. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік. *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.
- *Комп'ютерного контролю:* тестові програми.
- *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- систематичність відвідування занять;
- своєчасність виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- виконання тестових завдань.

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Визначить предмет і об'єкт методики викладання філософських дисциплін у вищій школі.
2. Продемонструйте зв'язок методики викладання філософських дисциплін з педагогікою.

3. Покажіть процес формування "методичної установки" як головне завдання курсу.
4. Проаналізуйте багатоманіття моделей викладання філософії: історичні форми, культурні та національні освітні традиції, плюралізм моделей в межах національних систем освіти.
5. Проаналізуйте проблеми узагальнення та використання емпіричного досвіду викладання філософії.
6. Покажіть з цього складається оцінка ефективності методики, викладання філософських дисциплін.
7. Проаналізуйте можливості створення освітніх "технологій" у процесі викладання філософських дисциплін у вищій школі.
8. Охарактеризуйте особистість викладача та індивідуальний стиль викладання філософських дисциплін у вищій школі.
9. Проаналізуйте методику викладання на рівні теоретичних моделей навчального процесу: інформаційний, діяльнісний, комунікативний підходи.
10. Проаналізуйте методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності за джерелом інформації: *Словесні*: лекція (із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій), семінари, пояснення, розповідь, бесіда. *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
11. Проаналізуйте методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності за джерелом інформації, за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.
12. Проаналізуйте методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові.
13. Проаналізуйте методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.
14. Продемонструйте методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
15. Покажіть проявляються у навчальному процесі : навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).
16. Проаналізуйте основні елементи методичного забезпечення курсу: опорні конспекти лекцій; навчальні посібники; презентації; робоча навчальна програма. .
17. Охарактеризуйте історико-педагогічні аспекти розвитку і становлення лекції.
18. Поясніть, у чому полягають переваги і недоліки лекції у вищій школі.
19. Які види лекцій використовують у сучасному ВНЗ? У чому полягають її дидактичні завдання.
20. Яким чином можна активізувати навчально-пізнавальну діяльність студентів на лекції?

21. Опишіть структуру традиційної тематичної лекції. Від яких чинників залежить структура лекції?
22. Опишіть методику і техніку читання лекції.
23. Як Ви розумієте вислів «виховні можливості» лекції?
24. Чи слід студентам конспектувати лекції? Чому?
25. Сформулюйте ознаки ефективної лекції.
26. Назвіть складові іміджу лектора.
27. Проаналізуйте систему інформаційних джерел при викладанні філософських дисциплін.
28. Проаналізуйте текстуальні джерела: наукова література, навчальна література, періодичні видання.
29. Покажіть особливість електронних джерел: інтернет-ресурси (спеціалізовані сайти, електронні бібліотеки, електронні видання), CD-ресурси.
30. Проаналізуйте особливість наукових форм комунікації (конференції, семінари, круглі столи).
31. Прояснюйте неінституалізовані форми комунікації: усна, епістолярна та електронна комунікації.
32. Доведіть, що навчальна література є основним джерелом інформації.
33. Проаналізуйте основні типи навчальної літератури: підручники, навчальні посібники, тексти лекцій, методичні матеріали, практикуми, хрестоматії.
34. Прояснюйте особливості підручників з філософії.
35. Проаналізуйте інформаційне забезпечення навчального курсу: інформаційні бази, список основної та додаткової літератури, допоміжні матеріали.
36. Покажіть у чому полягають основні проблеми інформаційного забезпечення курсу філософії.
37. Покажіть у чому полягає методика підготовки та проведення філософського семінару.
38. Проаналізуйте особливості організації та методичне забезпечення самостійної роботи студентів.
39. Прояснюйте організацію та методичне забезпечення самостійної роботи студентів в умовах болонського процесу.
40. Опишіть основні форми СРС: підготовка до аудиторних занять, виконання завдань, підготовка письмових робіт.
41. Проаналізуйте проблеми підготовки методичних матеріалів для СРС: варіабельність завдань, індивідуальний підхід, постійне оновлення.
42. Покажіть сутність роботи над філософськими текстами як основа СРС.
43. Охарактеризуйте структуру вищої освіти.
44. Охарактеризуйте освітні і освітньо-кваліфікаційні рівні.
45. Охарактеризуйте систему вищих навчальних закладів України
46. Охарактеризуйте особливості проведення модульного підходу на семінарських заняттях .

47. Продемонструйте особливості проведення заліку при викладанні філософських дисциплін.
48. Продемонструйте особливості проведення іспиту при викладанні філософських дисциплін.
49. У чому полягає особливість компетентнісного підходу при викладанні філософських дисциплін.
50. Покажіть основні принципи на яких ґрунтується вища освіта в Україні.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год., лекції – 12 год., семінарські – 12 год.,
самостійна робота – 36 год. модульний контроль – 6 год. Семестровий контроль – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		Змістовий модуль III	
Назва Модуля	Методика вищої освіти як предмет дослідження		Система методичного забезпечення навчального процесу		Методика проведення лекцій та семінарських занять	
Кількість балів за модуль	59 балів		59 балів		59 балів	
Лекції	1-2		3	4	7	8
Теми Лекцій	Предмет, структура та завдання курсу		Методика викладання філософії в умовах болонського процесу	Інформаційне забезпечена курсу філософія	Підготовка лекцій з курсу філософія	Підготовка семінарського заняття з курсу філософія
Бали за відв. Лекцій	1		2 1	1	1	1
Семінари	1		2	3	4 5	6
Теми семінарських Занять	Предмет, структура та завдання курсу		Інформаційне забезпечення курсу філософія	Актуальні проблеми методики викладання філософії	Підготовка лекцій з курсу філософія	Підготовка семінарського заняття з курсу філософія
Бали за відв. семінар. зан.	1		1	1	1 1	1
Бали за семін. зан.	10		10	10	10	10
Бали за сам. Роботу	5		5	5	5	5
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	

8. Рекомендовані джерела

Основні (базові)

1. Гегель Г.В.Ф. О преподавании философии в университетах // Работы разных лет: В 2 т. М.: Мысль, – 1972, – Т. 1.
2. Гершунский Б.С. Философия образования для XXI века. (В поисках практико-ориентированных образовательных концепций). – М.: Совершенство, 1998.
3. Губерський Л.В. Філософія і освіта: зустріч перспектив // Філософська думка. – 2013, №5. – С. 6-13.
4. Емельянов В.В., Никитин П.С. Философская культура молодого специалиста. – М.: Высш. шк., 1987.
5. Ерастов М.П. Методика самостоятельной работы. – М., 1985.
6. Ильенков Э.В. Философия и культура. – М.: Политиздат, 1991.
7. Кант И. Логика: Пособие к лекциям. III. Понятие философии вообще // Трактаты и письма. – М.: Наука, 1980.
8. Кант И. Ответ на вопрос: Что такое просвещение? // Сочинения: В 8 т. – М.: Чоро, 1994, – Т. 8.
9. Кант И. Спор факультетов // Сочинения: В 8 т. – М.: Чоро, 1994, – Т. 7.
10. Конверський А. Є. «Модель філософа» в освітній традиції Київського університету // Філософська думка. – 2013, №5. – С. 14-25.
11. Мамардашвили М. Как я понимаю философию. – М., 1990.
12. Мамардашвили М.К. Проблема сознания и философское призвание // Вопросы философии. – 1988, – № 8.
13. Методика лекционного курса по философии. – М., 1978.
14. Методика семинара по философии. – М., 1975.
15. Огаркова Тетяна, Болонський процес – ідея "п'ятої свободи" в сучасному суспільстві знань.// <http://www.istu.edu.ua/pro-mntu/mizhnarodni-zvjazki.html#3>
16. Осадчий Ю. Болонському бути в Україні чи не бути? // <http://www.osvita.org.ua/bologna/vprov/articles/27.html>
17. Семинарские занятия по философии., – М., 1991.
18. Чекаль Л.А., Черній А.М. Філософський практикум. – К. 1998

Додаткові

1. Бабанский Ю.В. Оптипизация учебно-воспитательного процесса. – М., 1982.
2. Библиер В.С. Что есть философия? // <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Bibler.htm>
4. Буряк В. Керування самостійною роботою студентів// Вища школа. – 2001. – № 4-5.
5. Бусыгина Т.А., Кисметова Г.Н. Методика оценки качества подготовки вузовской лекции // Альманах «Телескоп». – 2009. – № 9.
6. Бусыгина Т.А., Кисметова Г.Н. О принципах разработки вузовской лекции // «О Вы, которых ожидает Отечество». Вып. 5. – 2004. – № 9.

- № 9.
7. Головка Л.Л. Активізація самостійної роботи студента під час лекційних занять// Освіта і управління. – 2002. – № 1.
 8. Давыдов В.В. Теория развивающего обучения. – М., 1996.
 9. Дзюбенко А.А. Новые информационные технологии в образовании. – К.: Освіта, 2000.
 10. Іванчук М.Г., Руснак І.С. Вища освіта і Болонський процес: Навчально-методичний посібник / Іванчук М.Г., Руснак І.С. – Чернівці: Букрек, 2010. – 172 с.
 11. Інтерактивні методи навчання: навч. посіб. / за аг. Ред.. П.Шевчука, П.Фенриха. – Щецін: Вид-во WSAP,2005. – 137 с..
 12. Іванчук М.Г., Руснак І.С. Вища освіта і Болонський процес: Навчально-методичний посібник / Іванчук М.Г., Руснак І.С. – Чернівці: Букрек, 2010. – 172 с.
 13. Інтерактивні методи навчання: навч. посіб. / за аг. Ред.. П.Шевчука, П.Фенриха. – Щецін: Вид-во WSAP,2005. – 137 с.
 14. Ерастов М.П. Методика самостоятельной работы. – М., 1985.
 15. Ильясов И.И. Ишкова Л.В. Структурно-интегративная Структура процесс саучения. – М., 1986.
 16. Интенсификация творческой деятельности студентов / Науч. ред.: проф. В.И. Андреев, проф. Г. Мельхорн. – Казань: Изд-воКазанскогоуниверситета, 1990.
 17. Закон України «Про вищу освіту» від 17 січня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 2. – Ст. 134.
 18. Козловская В. А Организация самостоятельной работы студентов по предмету«Философия» //ВестникфилиалаКрасноярскогогосударственногосоци альногоуниверситета в г. Красноярске: Сборникнаучных статей и тезисов. – Красноярск: РИО КФ РГСУ, 2007 – С. 121–126.
 19. Какая философия нам нужна?: Размышления о философии и духовных проблемах нашего общества (Сост. Ю.Н. Солонин). – Л.: Лениздат, 1990.
 - 20.Кашанов М.М. Психология педагогического мышления. – СПб.: Алетейя, 2000.
 21. Кларин Н.В. Педагогическая технология в учебном процессе., – М., 1989.
 - 22.Методика преподавания философии: проблемы перестройки. – М., 1991.
 - 23.Методологічний семінар АПН України 22 листопада 2000 р. // Зб. наук. праць. Вип. 3 / За заг. ред. В.Андрущенко. – Київ, 2000. II методологічний семінар "Філософія освіти XXI століття: проблеми і перспективи" 30 листопада 2001 р. // "Філософія у вищих навчальних закладах України: проблеми викладання". – Київ, 2001.
 - 24.Михайлов Ф.Т. Об образовании. Образование философа // Избранное. – М.: Индрик, 2001.
 - 25.Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / Под ред. Е.С. Полат. – М.: Издательский центр «Академия», 2001.
 - 26.О философии, философском факультете и философах (интервью с деканом философского факультета МГУ В.В. Мироновым) // Вопросы философии. - 2002. - № 5.

27. Остап Одушкін Сократ, корупція і Болонський процес// <http://www.osvita.org.ua/bologna/articles/28.html>
28. Преподавание философии в связи с профилирующими дисциплинами факультетов. Под ред. В.Н.Бурлак, О.В.Лармина.- М.: Изд. МГУ, – 1987.
29. Путь в философию. Антология. – М.: ПЕР СЭ; СПб.: Университетская книга, 2001.
30. Разин В.И. Общая методика преподавания философии в вузах. – М. -1977.
31. Рашкевич Ю.М. Легенди та міфи Болонського процесу// <http://www.osvita.org.ua/bologna/articles/26.html>
32. Рашкевич Юрій, Актуальні завдання впровадження ідей Болонського процесу в Україні// <http://maidanua.org/static/mai/1245698905.html>
33. Силбер Джон Р. Философия и будущее образования // Вестник РФО. – 2001. – № 2.
34. Смолкин А.М. Методы активного обучения. – М., 1991.
35. Терентьева Л.Н. Философские семинары. – Одесса., 1992.
36. Философия в образовательном пространстве классического университета / Под. ред. проф. В.Б. Устьянцева. – Саратов: Приволжское нижнее издательство, 2001.
37. Философия преподавания философии: Материалы и тез. докл. Всерос. науч.-практ. конф. Калуга, 21 – 23 сент. 2000 г. / А.Н. Чумаков и др. – Калуга: Эйдос, 2000.